

Informatizacija poslovnih procesov v upravi – IPPU

Modeliranje procesov v upravi

Vsebina

- KAJ?
osnovne definicije
- ZAKAJ?
- KAKO?
metode in tehnike modeliranja procesov

Model in modeliranje

- Model: poenostavljena, abstraktna predstavitev realnega sveta, ki odraža predstavo ali pogled na stvarnost
 - opisni
 - grafični
 - tabelarični
 - matematični
- Modeliranje: postopek snovanja in izdelave modela

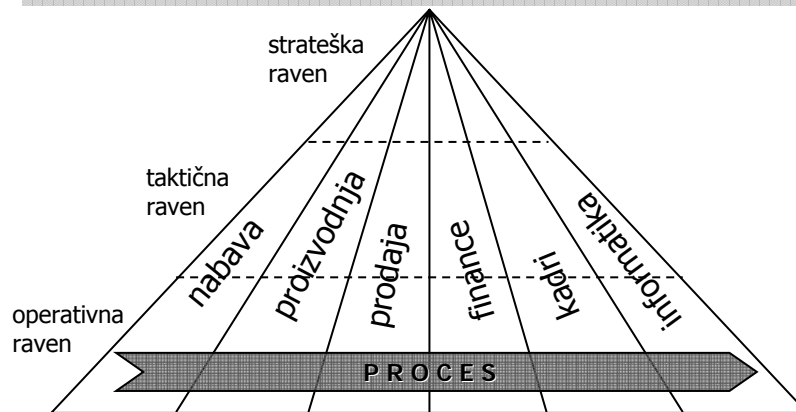
Proces

Skupek logično povezanih izvajalskih in nadzornih postopkov ter aktivnosti, katerih izid je načrtovani izdelek ali storitev

- Opredejen z
 - vhodi in izhodi
 - pravili preoblikovanja vhodov v izhode
- Praviloma posega na več poslovnih funkcij

Poslovna funkcija : Proces

Poslovna funkcija:
skupek sorodnih ali istovrstnih opravil

IPPU: Modeliranje procesov; stran: 5

Anamarija Leben

Fakulteta za upravo, 2006/07

Značilnosti procesa

- Cilji, ključni dejavniki uspeha
- Lastnik: nadzor in odgovornost
- Jasen začetek in konec
- Vhodi in izhodi oz. rezultati
- Aktivnosti in njihova medsebojna povezanost
- Dodana vrednost za uporabnika in organizacijo
- Kvantitativni kazalci (merljivost): stroški, čas, število pojavljanj

IPPU: Modeliranje procesov; stran: 6

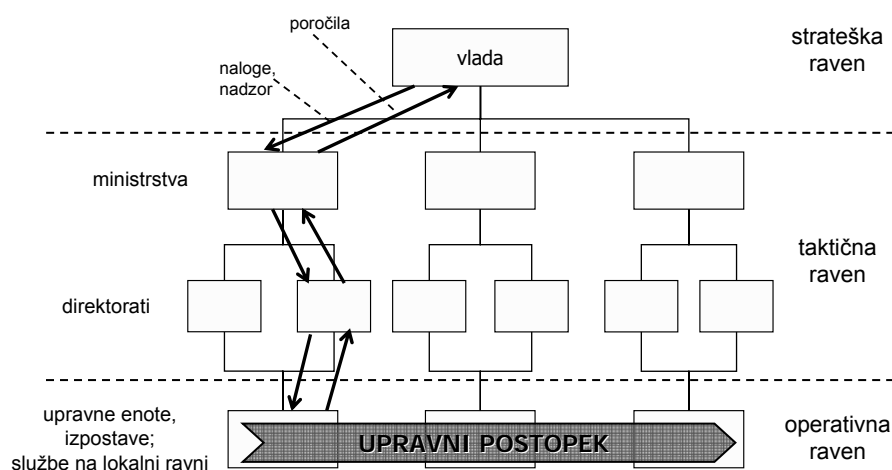
Anamarija Leben

Fakulteta za upravo, 2006/07

Procesi v upravi

- Upravni postopki: od vloge do pravnomočne odločbe
 - Upravljanje z vhodi
 - Strokovne aktivnosti reševanja in odločanja
 - Upravljanje z izhodi
 - Sodelovanje z drugimi organi
- Podporne aktivnosti:
 - Zagotavljanje infrastrukture za poslovanje
 - Zagotavljanje virov za poslovanje
 - Zagotavljanje kadrovskih virov
 - Upravljanje z informacijskimi viri

Potek upravnega postopka

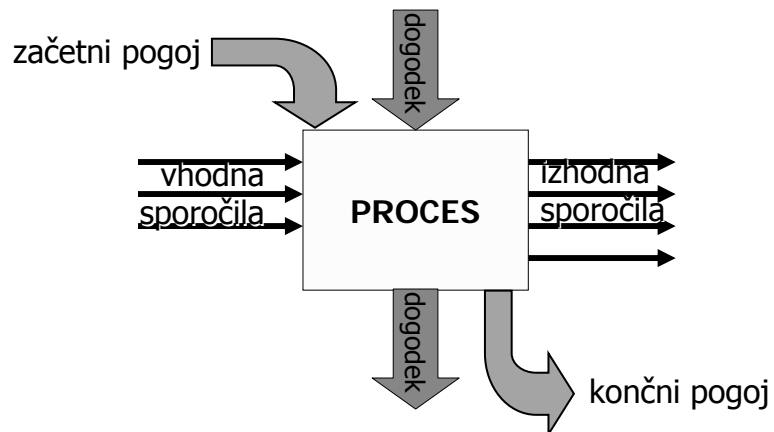
ZAKAJ modeliramo procese?

- **Obstoječe stanje (AS-IS model)**
 - Izboljšanje razumevanja procesa
 - Ustvarjenje celotne slike poslovanja
 - Odkrivanje slabosti v izvajanju procesov
- **Bodoče stanje (TO-BE model)**
 - Prikazovanje predlogov izboljšav in prenove
 - Preizkušanje predlogov pred uveljavljanjem v praksi
- **Razumevanje informacijskih potreb uporabnikov (notranjih in zunanjih)**

Metoda, metodologija, tehnika

- **Metoda**
 - postopki, pravila za izvajanje določene naloge
 - pot in način, kako doseči kak namen
 - primer: funkcijska dekompozicija
- **Tehnika**
 - vnaprej predpisan način predstavitve nečesa
 - primer: funkcijski graf
- **Metodologija**
 - zbirka metod ter pravil za njihovo uporabo
 - primer: objektni razvoj informacijskega sistema

Koncepti opredelitve procesov

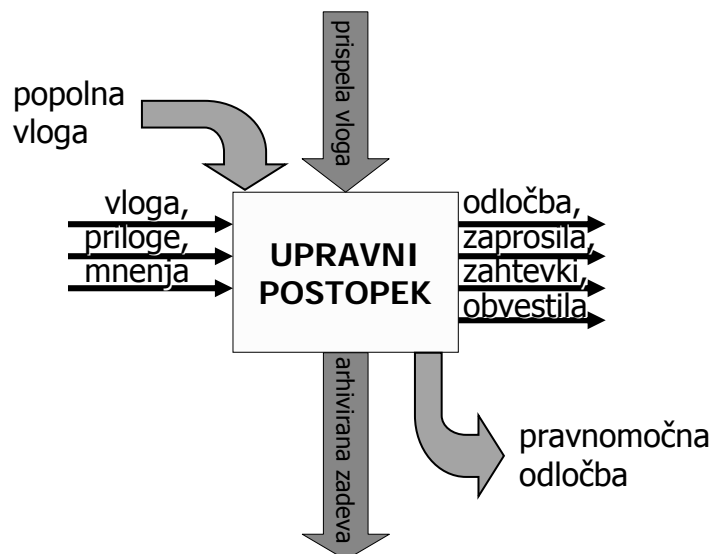

IPPU: Modeliranje procesov; stran: 13

Anamarija Leben

Fakulteta za upravo, 2006/07

Upravni postopek

IPPU: Modeliranje procesov; stran: 14

Anamarija Leben

Fakulteta za upravo, 2006/07

Pregled metod in tehnik modeliranja procesov

Pogledi \ Metode in tehnike	organiza- cijski	Funkcijski	Procesni	Podatkovni	Kontrolni
Strukturni grafi	organigram	funkcijski graf			
Diagrami poteka			osnovni		razširjeni
EPC diagrami			osnovni		razširjeni
DTP			√	√	
Odločitvena tabela			√		
E-R				√	
BPMN			osnovni		razširjeni
UML			diagram aktivnosti	d. razredov d. objektov	razširjeni d. aktivnosti

IPPU: Modeliranje procesov; stran: 15

Anamarija Leben

Fakulteta za upravo, 2006/07

Procesni pogled – metode in tehnike

- Diagram poteka (DP)
- EPC (Event-driven Process Chain) diagram
- BPMN (Business Process Modeling Notation) diagram
- UML diagramske tehnike
 - npr. Diagram aktivnosti (DA)
- Diagram toka podatkov (DTP)
- Odločitvena tabela

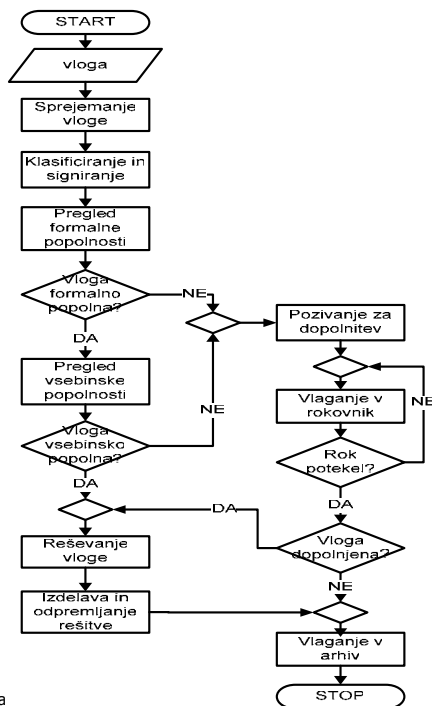
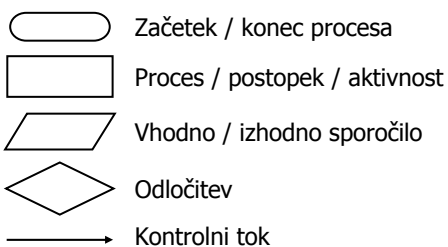
IPPU: Modeliranje procesov; stran: 16

Anamarija Leben

Fakulteta za upravo, 2006/07

Upravni postopek: Diagram poteka

- Prikazuje potek izvajanja procesa
- Posebej so poudarjene odločitve

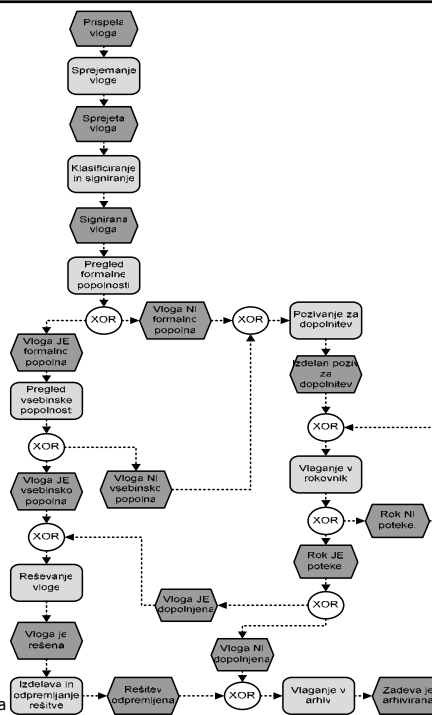
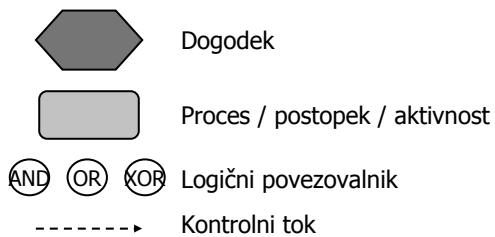

IPPU: Modeliranje procesov; stran: 17

Anamarija

Upravni postopek: EPC diagram

- Prikazuje potek izvajanja procesa
- Posebej so poudarjene pogoji za izvajanje aktivnosti

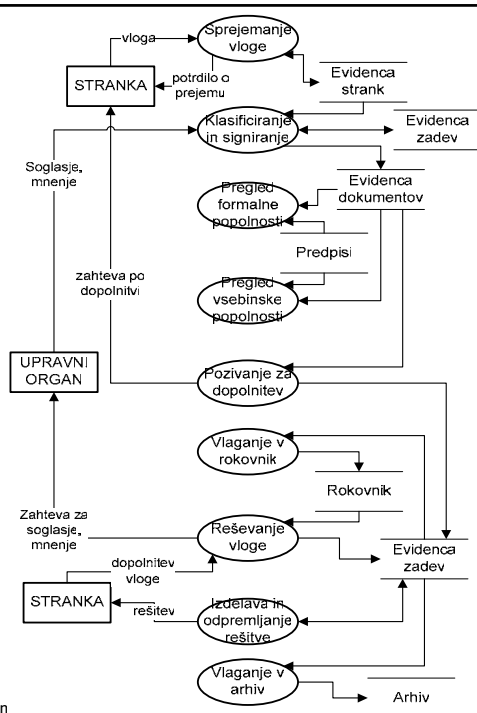
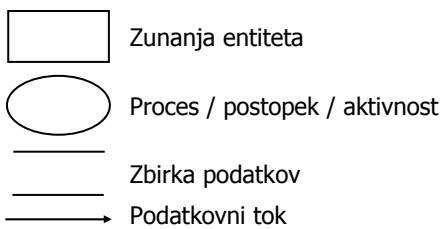

IPPU: Modeliranje procesov; stran: 18

Anamarija

Upravni postopek: DTP

Omogoča opredelitev vseh informacijskih tokov, ki nastopajo v okviru obravnavanega procesa ter med obravnavanim procesom in njegovo okolico.

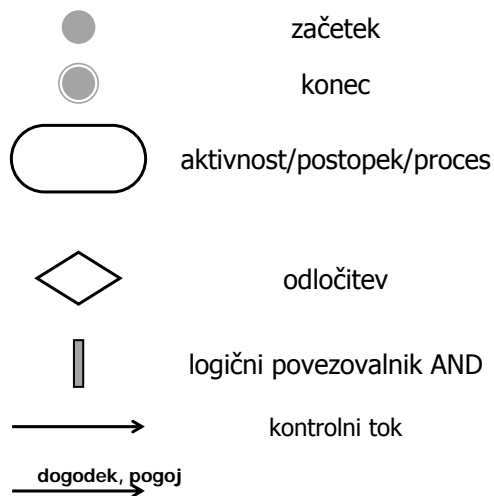

IPPU: Modeliranje procesov; stran: 19

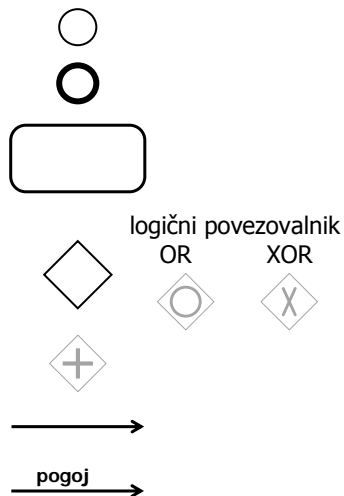
Anan

Diagram aktivnosti in BPMN

Diagram aktivnosti

BPMN

IPPU: Modeliranje procesov; stran: 20

Anamarija Leben

Fakulteta za upravo, 2006/07

Upravni postopek: odločitvena tabela

opredeljuje, ob kateri kombinaciji pogojev se izvedejo določene aktivnosti

	P1	P2	P3	P4	P5
Vloga je nerešena	DA	DA	DA	DA	NE
Vloga je popolna	DA	NE	NE	NE	/
Rok za dopolnitev je potekel	/	NE	DA	DA	/
Vloga je dopolnjena	/	NE	NE	DA	/
Reševanje	X			X	
Pozivanje na dopolnitev		X			
Vlaganje v rokovnik		X			
Vlaganje v arhiv			X		X

IPPU: Modeliranje procesov; stran: 21

Anamarija Leben

Fakulteta za upravo, 2006/07

Vprašanja za razmislek

- Zakaj obstaja toliko različnih metod in tehnik
- Prednosti in slabosti – medsebojna primerjava metod in tehnik
- Medsebojni vpliv: organizacija – proces
- Pomembnost in vpliv informacijske tehnologije

IPPU: Modeliranje procesov; stran: 22

Anamarija Leben

Fakulteta za upravo, 2006/07